

Propuneri de politici publice

„Creșterea sustenabilității, predictibilității și transparenței finanțării nerambursabile a proiectelor de interes general”

Organizația inițiatoare	Fundația Centrul de Resurse Juridice
Date de contact	Adresă: Str. Arcului, nr. 19, sector 2, București, Telefon: (+40) 21-212.06.90 (+40) 21-212.05.20 Fax: (+40) 21-212.05.19, E-mail: office@crj.ro
Titlul propunerii de politică publică	Creșterea sustenabilității, predictibilității și transparenței finanțării nerambursabile a proiectelor de interes general
Secțiunea 1 Argumente pentru inițierea propunerii de politică publică	
1.1. Definirea problemei: a. cauze și efecte b. măsura în care aceasta afectează diferiții actori c. implicațiile pe care lipsa de acțiune în domeniu le are d. date statistice care susțin definirea problemei	<p>În urma analizei situației actuale (se vedea raportul Analiza regimului finanțării nerambursabile pentru activități nonprofit), au rezultat următoarele probleme:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lipsa unor reglementări unitare la nivelul instituțiilor administrației publice locale și centrale cu privire la aspecte precum: durata proiectelor (finanțare multianuală), acordarea avansurilor sau decontarea cheltuielilor • Lipsa unor analize de nevoi pe baza cărora să potă fi stabilite prioritățile de finanțare. Lipsa unor consultări cu reprezentanții organizațiilor neguvernamentale în vederea stabilirii priorităților de finanțare • Lipsa de expertiză din partea reprezentanților autorităților publice locale în vederea desfășurării procesului de evaluare a cererilor de finanțare depuse de solicitanții organizațiilor neguvernamentale. • Lipsă de predictibilitate cu privire la lansarea procedurilor de finanțare, condiții de finanțare, documente aferente pachetului de finanțare, precum și în relație cu procesul de evaluare a cererilor de finanțare • Lipsa de informații din partea reprezentanților autorităților publice locale cu privire la problematica organizațiilor neguvernamentale și încrederea redusă a acestora în activitatea desfășurată de ONG-uri. • Birocratizarea excesivă a procesului de depunere a propunerilor de proiecte;

	<ul style="list-style-type: none"> • Constrângeri ale autorităților: legea bugetului, un anumit calendar pe baza căruia se desfășoară procedurile de elaborare a bugetului național și local. Din cauza acestor constrângeri perioadele de implementare a proiectelor devin foarte scurte, contractele de finanțare se semnează de obicei în a doua parte a anului. În acest fel finanțările sunt acordate de cele mai multe ori pentru activități punctuale și nu pot acoperi proiecte de anvergură, sustenabile, care să genereze schimbări la nivelul comunității. • Uneori bugetele se dovedesc a fi insuficiente și chiar dacă procedura de selecție a proiectelor este finalizată, contractele de finanțare nu mai ajung să fie semnate. • Lipsa unei platforme online prin care să se realizeze lansarea apelurilor de finanțări și depunerea propunerilor de proiecte.
1.2. Grupuri afectate	Direct: autoritățile finanțatoare, solicitanții și beneficiarii finanțărilor nerambursabile, grupurile țintă ale proiectelor
Secțiunea a 2-a: Scopul și obiectivele propunerii de politică publică	
2.1. Scopul propunerii de politică publică	<ul style="list-style-type: none"> • Creșterea impactului finanțărilor nerambursabile pentru proiecte de interes general în dezvoltarea socială și comunitară
2.2. Obiectivele generale/ specifice/ operaționale ale propunerii de politică publică	<p><u>Obiectiv general</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Creșterea sustenabilității, predictibilității și transparenței finanțării nerambursabile a proiectelor de interes general <p><u>Obiective operaționale</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Dezvoltarea încrederii între autoritățile finanțatoare și beneficiari; • Sprijinirea autorităților finanțatoare și beneficiarilor în relație cu noul cadru normativ; • Monitorizarea implementării noului cadru normativ.
Secțiunea a 3-a Descrierea opțiunilor de soluționare a problemelor identificate	

Varianta 1 – Menținerea situației actuale

Situația actuală presupune neadoptarea proiectului de lege aflat în dezbateră Camerei Deputaților și menținerea prevederilor Legii nr. 350/2005. Această situație nu este de dorit întrucât îngheață orice posibilitate de îmbunătățire, menținând acest mecanism de finanțare într-o simplă alocare neprioritară de resurse pentru câteva acțiuni punctuale nesustenabile. Acest mecanism nu conduce la atingerea unor obiective sociale sau comunitare, urmând a deveni irelevant.

Riscuri

- Implementarea de proiecte puțin relevante și nesustenabile;
- Interpretări legislative contradictorii care pot genera încălcări ale legii.

Beneficii

- Nu a fost identificat;

Varianta 2 – Îmbunătățirea cadrului legal privind alocarea bugetară multianuală

A doua variantă are ca presupuziție adoptarea proiectului de lege propus de Ministerul Justiției care se află acum la Camera Deputaților și se referă la îmbunătățirea suplimentară a acestuia prin modificări ulterioare care să permită explicit alocările multianuale. Cu toate acestea, această variantă nu îmbunătățește nici încrederea, nici cooperarea și nici predictibilitatea, depinzând de o reformă mai profundă a finanțelor publice naționale care să stabilească multianualitatea ca principiu general.

Riscuri

- Depinde de voința de reformă în domeniul finanțelor publice;
- Nu este fezabilă pe termen scurt;

Beneficii:

- Permite proiecte de lungă durată, cu un impact mai mare.

- Asigură predictibilitate financiară beneficiarilor;
- Permite autorităților finanțatoare stabilirea unor obiective relevante la nivel social sau comunitar.

Varianta 3 – Dezvoltarea unui sistem de cooperare și monitorizare la nivel central pentru eficientizarea aplicării legislației în materie

A treia variantă are și aceasta ca presupuziție adoptarea proiectului de lege propus de Ministerul Justiției care se află acum la Camera Deputaților. Varianta 3 se referă la dezvoltarea unui mecanism administrativ de cooperare și monitorizare a tuturor finanțărilor acordate în baza legii, mecanism care să pună în aplicare principiul transparenței din proiectul de lege, precum și principiul excluderii dublei finanțări. Astfel, autoritățile finanțatoare ar avea acces într-o primă fază la un sprijin de la nivel central, urmând ca, pe măsură de mecanismul de cooperare și monitorizare se dezvoltă, informațiile să fie transmise periodic publicului în format opendata - date publice deschise. Mecanismul specializat de cooperare și monitorizare poate fi organizat, în cadrul unei autorități sau instituții publice centrale, de preferat în cadrul centrului guvernului (ex. în cadrul Direcției Guvernare Deschisă și Relația cu Societatea Civilă (DGDRSC) din Secretariatului General al Guvernului). Fiecare autoritate finanțatoare va desemna o persoană de legătură cu Mecanismul specializat de cooperare și monitorizare. În mod corelativ, sectorul asociativ va avea un partener de dialog la nivel central cu privire la prioritizarea, impactul, sustenabilitatea și transparența finanțărilor nerambursabile din fonduri publice.

Mecanismul național de cooperare și monitorizare poate avea următoarele tipuri de atribuții:

- Oferă coordonare metodologică și consultanță autorităților finanțatoare, se implică în relația cu organizațiile neguvernamentale, în evaluarea impactului proiectelor de interes general, inclusiv a organizațiilor ce beneficiază de finanțare nerambursabilă (procedură de consultare scrisă, organizarea de dezbateri etc).
- Monitorizează granturile acordate proiectelor de interes general, colectând la nivel național informații cu privire la acordarea granturilor sub aspectul sumelor acordate, entităților finanțate, impactul proiectelor, domeniile prioritate finanțate, sustenabilității proiectelor și beneficiarilor, precum și alți indicatori relevanți.
- Centralizează datele colectate, publică și furnizează date publice deschise, rapoarte de analiză, inclusiv bune practici, privind granturile acordate și proiectele de interes general finanțate.
- Organizează grupuri de lucru, evenimente, seminarii și comunități de practică la nivel regional și național, cu implicarea organizațiilor neguvernamentale.

Mecanismul național de cooperare și monitorizare va elabora propria sa Metodologie/procedură de colaborare și schimb de informații cu autoritățile finanțatoare și societatea civilă pentru îmbunătățirea cadrului instituțional pentru funcțiile de cooperare și monitorizare în domeniu, inclusiv prin dezvoltarea unui sistem electronic propriu.

Această variantă răspunde atât nevoii de fundamentare a priorităților, cât și nevoii de predictibilitate și transparență.

Riscuri

- Presupune alocarea de resurse suplimentare la nivel central;
- Presupune actualizarea competențelor unor autorități de la nivel central;

Beneficii

- Sprijinirea autorităților finanțatoare în implementarea noului cadru legal – prin oferirea de puncte de vedere, ghiduri;
- Dezvoltarea alocării strategice a acestor fonduri pe baza unor analize de fundamentare;
- Sprijinirea beneficiarilor proiectelor în implementarea și asigurarea sustenabilității acestora;
- Creșterea coordonării între autoritățile finanțatoare și astfel a predictibilității calendarului;
- Dezvoltarea de profesioniști în acest domeniu și a unei rețele de persoane resursă la nivel național;
- Conștientizarea importanței finanțărilor nerambursabile pentru proiecte de interes general în ansamblul mecanismelor de finanțare a proiectelor propuse de sectorul asociativ;
- Dezvoltarea sectorului asociativ din România.

Secțiunea a 4-a Identificarea și evaluarea impactului

4.1 Impactul economic și asupra mediului de afaceri

Varianta 1 – Menținerea situației actuale

Resursele limitate sunt cheltuite fără o strategie coerentă multi-anuală, care să fie fundamentată pe nevoi, cu obiective, impact și indicatori măsurabili.

Varianta 2 – Îmbunătățirea cadrului legal privind alocarea bugetară multianuală

Dezvoltarea predictibilității financiare și economice atât la nivelul autorităților contractante, cât și la nivelul mediului privat non-profit.

Varianta 3 – Dezvoltarea unui sistem de cooperare și monitorizare la nivel central pentru eficientizarea aplicării legislației în materie

Varianta 3 presupune creșterea cheltuielilor autorității centrale care va prelua noi competențe de cooperare și monitorizare: costuri cu bunuri și servicii și costuri de personal. Raportat la nivelul PIB sau la bugetul statului, impactul este puțin semnificativ.

4.2. Impactul bugetar și financiar

Varianta 1 – Menținerea situației actuale

Presupune continuarea alocării întâmplătoare de resurse pentru proiecte fără impact pe termen mediu și lung.

Varianta 2 – Îmbunătățirea cadrului legal privind alocarea bugetară multianuală

Varianta 2 a propunerii de politică publică are cel mai semnificativ impact la nivel bugetar întrucât presupune schimbarea concepției de dezvoltare a bugetului, dintr-o prevedere limitată la un an de zile, la adoptarea unui buget multianual.

Varianta 3 – Dezvoltarea unui sistem de cooperare și monitorizare la nivel central pentru eficientizarea aplicării legislației în materie

Varianta 3 are un impact bugetar întrucât presupune costuri suplimentare cu bunuri și servicii pentru dezvoltarea/întreținerea platforme de culegere de date (100,000 lei inițial, și 20,000 lei anual), elaborarea de materiale/documente (100,000 lei/ anual) și organizarea de evenimente (100,000 lei/anual), angajare de personal suplimentar (5 posturi * 156,000 lei/anual = 780,000 lei). Impactul financiar al variantei este estimat la 1,080 mii lei în primul an de implementare și 1,000 mii lei anual.

4.3. Impactul social

Varianta 1 – Menținerea situației actuale

Proiectele finanțate vor continua să aibă un impact social redus, în funcție de percepțiile de moment ale autorităților finanțatoare.

Varianta 2 – Îmbunătățirea cadrului legal privind alocarea bugetară multianuală

Proiectele finanțate vor avea un impact social mai mare, pe termen lung, vor antrena sustenabil grupurile afectate și vor conduce la o dezvoltare socială și comunitară.

Varianta 3 – Dezvoltarea unui sistem de cooperare și monitorizare la nivel central pentru eficientizarea aplicării legislației în materie

Varianta 3 conduce la creșterea coordonării și cooperării între toți factorii interesați, dezvoltând capacitatea autorităților finanțatoare și a beneficiarilor astfel încât proiectele finanțate să aibă un impact mai mare și să fie sustenabile.

Secțiunea a 5-a: Varianta de soluționare selectată

În urma analizei SWOT a treia varianta este cea mai fezabilă, beneficiile acesteia compensează costurile și riscurile implicate.

Puncte tari și oportunități

- Un cadru legislativ urmează a fi adoptat de către Parlament în material finanțării nerambursabile din fonduri publice pentru activități de interes general;
- Autoritățile finanțatoare vor avea nevoie de îndrumare și spijin în implementarea noului cadru legislativ, precum și în elaborarea analizelor de nevoi;
- Decidenții, dar și societatea civilă, au nevoie de date actualizate privind rezultatele acestor politici publice de finanțare a proiectelor de interes general;
- Societățile doresc să se implice în procesul de planificare strategică atât la nivel local, cât și național;
- Există analize și propuneri de politici publice care pot conduce la eficientizarea procesului de finanțare a proiectelor de interes general.

Puncte slabe și amenințări

- Alocarea de resurse de la nivel central;
- Modificări legislative la nivel central;

Termen de realizare

24 de luni, conform planului de acțiuni, după intrarea în vigoare a legislației noi privind regimul finanțării nerambursabile din fonduri publice alocate pentru activități nonprofit de interes general

Secțiunea a 6-a: Procesul de consultare publică			
6.1. Asociațiile legal constituite consultate	Instituții Conform listelor de prezentă la dezbaterile publice	ONG Conform listelor de prezentă la dezbaterile publice și a listei de prezentă de la dezbaterile naționale:	Altele (unități de învățământ și operatori economici, media) Conform listelor de prezentă la dezbaterile publice
6.2. Fundamentarea alegerii acestora	<p>În perioada iulie – octombrie 2019 Centrul de Resurse Juridice a organizat 3 dezbateri în cadrul cărora au fost prezentate demersurile realizate până în prezent cu privire la proiectul de modificare a Legii 350/2005 privind regimul finanțării nerambursabile din fonduri publice, au fost reluate și rediscutate propunerile de modificare a Legii, au fost realizate și câteva propuneri noi, venite din experiența practică a reprezentanților organizațiilor neguvernamentale prezente la întâlniri.</p> <p>Sumarizarea problemelor evidențiate de reprezentanții organizațiilor neguvernamentale:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lipsa unor reglementări unitare la nivelul instituțiilor administrației publice locale și centrale cu privire la aspecte precum: durata proiectelor, acordarea avansurilor sau decontarea cheltuielilor • Lipsa unor analize de nevoi pe baza cărora să potă fi stabilite prioritățile de finanțare. Lipsa unor consultări cu reprezentanții organizațiilor neguvernamentale în vederea stabilirii priorităților de finanțare • Lipsa de expertiză din partea reprezentanților autorităților publice locale în vederea desfășurării procesului de evaluare a cererilor de finanțare depuse de solicitanții organizațiilor neguvernamentale. • Lipsă de predictibilitate cu privire la lansarea procedurilor de finanțare, condiții de finanțare, documente aferente pachetului de finanțare, precum și în relație cu procesul de evaluare a cererilor de finanțare • Lipsa de informații din partea reprezentanților autorităților publice locale cu privire la problematica organizațiilor neguvernamentale și încrederea redusă a acestora în activitatea desfășurată de ONG-uri. • Constrângeri ale autorităților: legea bugetului, un anumit calendar pe baza căruia se desfășoară procedurile de elaborare a bugetului național și local. Din cauza acestor constrângeri perioadele de implementare a proiectelor devin foarte scurte, contractele de finanțare se semnează de obicei în a doua parte a anului. În acest fel finanțările sunt acordate de cele mai multe ori pentru activități punctuale și nu pot acoperi proiecte de anvergură, sustenabile, care să genereze schimbări la nivelul comunității. 		

	<ul style="list-style-type: none"> • Uneori bugetele se dovedesc a fi insuficiente și chiar dacă procedura de selecție a proiectelor este finalizată, contractele de finanțare nu mai ajung să fie semnate. • Lipsa unei platforme online prin care să se realizeze lansarea apelurilor de finanțări și depunerea propunerilor de proiecte.
<p>6.3. Recomandările propuse de organizațiile neguvernamentale, recomandările relevante acceptate de inițiator, precum și cele neacceptate însoțite de o scurtă justificare a nepreluării lor.</p>	<p>Toate recomandările propuse în cadrul dezbaterilor publice și a dezbaterii naționale au fost incluse în variantele de soluționare a problemelor:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dezvoltarea unui cadru de finanțare multi-anual; • Dezvoltarea unui instrument de monitorizare a finanțărilor acordate la nivel local și central; • Realizarea unor consultări periodice inițiativa autorităților publice, cu participarea reprezentanților organizațiilor neguvernamentale, în vederea stabilirii priorităților de finanțare; • Dezvoltarea unui calendar unitar de lansare a propunerilor de proiecte.
<p>Secțiunea a 7-a: Măsuri propuse în varianta adoptării soluției selectate</p>	
<p>7.1. Acte normative ce urmează a fi elaborate / modificate în cazul adoptării propunerii de politică publică</p>	<p>Hotărârea Guvernului nr. 137/2020 privind organizarea, funcționarea și atribuțiile unor structuri din cadrul aparatului de lucru al Guvernului.</p>
<p>7.2. Măsuri necesare în cazul adoptării propunerii de politică publică și termele</p>	<p>Măsurile sunt detaliate în planul de acțiune anexat propunerii de politici publice</p>

aferente realizării lor*	
<p>7.3. Mijloace de monitorizare și evaluare implementării propunerii de politică publică. Indicatori</p>	<p><u>Modalități de monitorizare/ evaluare</u></p> <p>Vor fi elaborate rapoarte de monitorizare anuale pe parcursul implementării propunerii de politici publice și un raport de evaluare după primul an de implementare, respectiv la finalul implementării.</p> <p><u>Indicatori de performanță</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Creșterea numărului de autorități finanțatoare la nivel național; • Creșterea numărului de beneficiari la nivel național; • Creșterea numărului de persoane din grupul țintă implicate la nivel național; • Sustenabilitatea proiectelor și a beneficiarilor la nivel național (echilibrul financiar al sectorului asociativ); • Numărul de autorități finanțatoare sprijinite în implementarea legislației; • Creșterea numărului de ghiduri, studii și analize; • Creșterea numărului de dezbateri și consultări;

*Plan de acțiune

Nr. crt.	Activitate necesară implementării	Termen de realizare	Responsabil	Buget	Rezultate	Raport de monitorizare	Raport de evaluare
1.	Desemnarea Direcției Guvernare Deschisă și Relația cu Societatea Civilă (DGDRSC) din Secretariatul General al Guvernului cu atribuții de cooperare cu autoritățile centrale și locale, precum și cu societatea civilă, și monitorizare în domeniul finanțărilor nerambursabile pentru activități de interes general.	2021	SGG	Conform alocărilor bugetare	Cadru legal actualizat	Luna 1	Luna 8
2.	Organizarea unei platforme, gestionată de DGDRSC, cu instrumente deschise (în format open source) pentru culegerea de date	2022	DGDRSC Autoritățile finanțatoare	Conform alocărilor bugetare	Platformă online de culegere de date	Luna 8	Luna 24
3.	Elaborarea și diseminarea de ghiduri orientative privind implementarea legislației (analiză de nevoi)	2023	DGDRSC	Conform alocărilor bugetare	Ghiduri orientative pentru autoritățile finanțatoare	Luna 2	Luna 24
4.	Oferirea de sprijin sub forma punctelor de vedere pe spețe privind implementarea legislației	2023	DGDRSC	Conform alocărilor bugetare	Biblioteca de spețe	Luna 2	Luna 24

5.	Transmiterea periodică de chestionare beneficiarilor privind evaluarea proiectelor dezvoltate, a gradului de implementare a acestora, a rezultatelor obținute, a problemelor întâmpinate.	2022	DGDRSC	Conform alocărilor bugetare	Rapoarte privind implementarea legislației/ Rapoarte de analize / Rapoarte de politici publice	Luna 12	Luna 24
6.	Organizarea de forumuri, evenimente și grupuri de lucru între autoritățile finanțatoare - beneficiari – alti factori interesați.	2022	DGDRSC, autoritățile finanțatoare, beneficiari, ONGuri	Conform alocărilor bugetare	Rapoarte ale grupurilor de lucru	Luna 2	Luna 24
7.	Organizarea unui eveniment anual dedicat finanțărilor nerambursabile	2022	DGDRSC	Conform alocărilor bugetare	Compediu de bune practici	Luna 1	Luna 24

Anexe / Bibliografie

Asociația Agenția pentru Informarea și Dezvoltarea Organizațiilor Neguvernamentale (2018). Grupurile civice ca formă de participare publică.

Asociația Centrul pentru Legislație Nonprofit (2019, I). Raport de analiză a legislației române privind acordarea finanțării publice pentru activități non-profit

Asociația Centrul pentru Legislație Nonprofit (2019, II). Mecanismele de finanțare publică a activităților non-profit. Raport de evaluare.

Asociația Romanian Youth Movement for Democracy (2016). Puterea ONG în județul Bacău. Raport de cercetare.

Fundația Centrul de Resurse Juridice (2019). Analiza regimului finanțării nerambursabile pentru activității nonprofit.

Guvernul României (2019). Codul administrativ.

Ministerul pentru Consultare Publică și Dialog Civic (2016). Finanțarea organizațiilor neguvernamentale de către statul român.

